

DE STER

No. 9 SEPTEMBER 1962

De Ster

VAN DE HEILIGEN DER LAATSTE DAGEN

OP DE OMSLAG:

Omgeving

Maarsseveen

62ste JAARGANG

Nr 9

INHOUD:	Blz.
De vraag van de maand	263
Nieuws uit de Hollandse Ring	265
Afscheidsgroet	266
Dragers van 't Licht	268
Verslag van de Hollandse Ring	269
Rectificatie	274
Hollanders in Salt Lake City	275
Over het lesboek De idealen van het evangelie	280
De jeugdwerk conventie 1962	281
Een afscheid	282
Gezien tegen de achtergrond	285
Ben ik mijns broeders hoeder	286
Een gouden bruiloft	288
Ook in de gemeente Antwerpen, België een 80-jarige	289
Gebeurtenissen in de zending	290
Advertentie	295
Over het goed praten van fouten	296

Redacteur: DON VAN SLOOTEN, President der Nederlandse Zending

Assistent: A. D. JONGKEES

Melvill van Carnbeelaan 54 Driebergen

Administratie: Amersfoortsestraatweg 214, Huizen N.H.

*„De Ster” van de Kerk van Jezus Christus
van de Heiligen der Laatste Dagen
verschijnt eenmaal per maand.*

ABONNEMENTSPRIJS: f 2,50 PER HALF JAAR

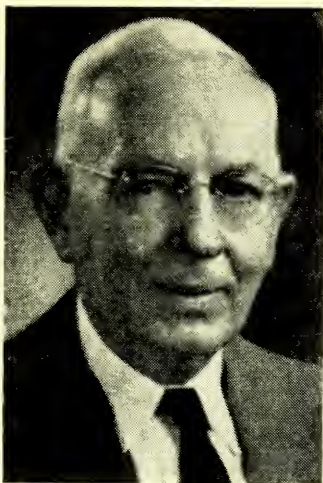
GIRONUMMER 274746 - AMSTERDAMSCHER BANK

BIJKANTOOR LAREN N.H. - T.N.V. NEDERLANDSE ZENDING

AMERSFOORTSESTRAATWEG 214 - HUIZEN N.H.

NADruk VAN DE IN DIT NUMMER

VOORKOMENDE CLICHE'S IS VERBODEN

DE VRAAG

van de maand

beantwoord door

JOSEPH FIELDING SMITH,
President van de Raad der Twaalfen

★

VRAAG: *Waarom werd Paulus niet door Petrus, Jacobus en Johannes, die apostelen waren, tot het Apostelschap geroepen? In het eerste hoofdstuk van Paulus' brief aan de Galatiërs staat: „Paulus, een apostel (geroepen, niet van menschen, noch door een mensch, maar door Jezus Christus, en God den Vader, die hem uit de doden opgewekt heeft”).*

In verzen 15 en 16 wijst Paulus er op, dat toen God hem riep, hij niet te rade is gegaan met vlees en bloed en ook niet naar Jeruzalem ging tot hen, die vóór hem apostelen waren, maar naar Arabië. Eerst drie jaren later toog hij naar Jeruzalem en toen waren de enige apostelen die hij zag Petrus en Jacobus, de broeder des Heren. Toen hij Jeruzalem verliet, ging hij naar Syrië en Cilicië. De kerken in Judea, die hem niet van aanzien kenden, hadden alleen maar gehoord dat hij thans het geloof predikte, dat hij eens vervolgde.

„Veertien jaren later gingen Paulus, Barnabas (die een apostel was) en Titus naar Jeruzalem en Paulus onderhield zich met hen in een conferentie. Doch toen zij zagen, dat het evangelie der besnijdenis aan Petrus was toebetrouwd, gaven Jacobus, Cephaz en Johannes aan Paulus en Barnabas de rechterhand der gemeenschap en stemden er in toe, dat Paulus en Barnabas tot de heidenen zouden gaan. Nu vragen wij ons af, of aan Paulus een nieuwe bedeling van het evangelie was gegeven. Er zijn teksten, die deze gedachte schijnen te staven”.

ANTWOORD: De kronieken, die ons zijn nagelaten, zijn helaas zeer fragmentarisch; zij geven geen aaneen geschakeld relaas. Paulus werd een ooggetuige van des Heren zending, toen hij het grote visioen ontving, dat hem van de verkeerde weg afbracht. Dit maakte hem echter niet geschikt voor het apostelschap. Er was nog heel wat te doen. In de eerste plaats moest hij gedoopt worden voor de vergeving van zijn zonden en daarna bevestigd. Daarna ging hij naar Arabië en bracht daar

ongetwijfeld een periode van studie, voorbereiding en gebed door. Toen keerde hij terug om zijn zending in nederigheid en met ijver aan te vangen, hierbij in zijn pogingen vele broederen voorbij strevend. Er is geen twijfel aan dat hij enige tijd aan zijn broederen wijdde en hen overtuigde van zijn integriteit en zijn volkomen bekering tot de zending van Gods Zoon. Betreffende vele belangrijke details ontbreekt ons alle inlichting en wij tasten dan ook in volslagen duisternis over het waar en wanneer Paulus werd geordend. Wij lezen ook nergens wanneer Barnabas een apostel werd, of Jacobus, de broeder des Heren. Indien Lucas niet zulk een getrouwe verslaggever was geweest, zouden wij misschien van de activiteiten van Paulus even weinig weten als van die van Petrus en Johannes en de andere oorspronkelijke leden van de raad der apostelen. Wij mogen met recht vermoeden, dat Paulus tijd heeft gevonden om zich onder zijn broederen te begeven en dat door goddelijke inspiratie door hun handeling hem het apostelschap werd verleend. Indien wij het verslag hadden, zouden wij lezen, dat ook Barnabas en Jacobus en anderen door hen werden geordend. Er is geen reden om aan te nemen, dat Paulus werd geordend, onafhankelijk van de tussenkomst van de andere apostelen. Er is niets vreemds in zijn verklaring in de inleiding van zijn brief aan de Galatiërs, of de Corinthiërs, Efeziërs, Colossensen en Timotheus, dat hij niet door de mens, maar door God geroepen was. Wij weten alleen niet wanneer en hoe hij werd geordend. En van Barnabas weten wij dat ook niet. Wat wel van belang is, is het feit, dat Paulus, evenals Petrus, Jacobus en Johannes en de andere apostelen, krachtens goddelijke wil werd geroepen. Niet een van hen ontving zijn bevoegdheid van een mens! Wij zouden wel willen, dat er meer geopenbaard was, maar de Heer heeft hun zending goedgekeurd en wij weten dat het waar is.

Jacobus, de broeder van Johannes, stierf na een zeer korte zending de marteldood. Van de werkzaamheden van de anderen van de oorspronkelijke twaalf weten wij niets. Zij waren getrouw, dat is waar en er zijn aanwijzingen, dat alle oorspronkelijke twaalf hun leven hebben gegeven, behalve Johannes; hij werd gespaard om zijn zending tot de tweede komst van onze Heer voort te zetten, volgens de openbaring, die zes honderd jaar voor de geboorte van Johannes aan Nephi werd gegeven.

Wegens het gebrek aan authentieke gegevens kan men zich gemakkelijk vergissen en verkeerde gevolgtrekkingen maken met betrekking tot deze apostelen en hun zending. Wij vernemen meer van de reizen en de zendingsarbeid van Paulus, omdat hij zo'n uitstekende secretaris bij zich had. Het is duidelijk, dat de oorspronkelijke twaalf gedurende hun zending maar weinig gelegenheid hadden om in raadsvergadering bijeen te komen. De toestanden in die dagen waren geheel anders dan nu. Zij reisden te voet, zo nu en dan op een ezel en als zij de Middellandse Zee overstaken, per schip, doch hoe dan ook, hun reizen waren

altijd moeilijk en vervelend. Zij hadden geen andere middelen van communicatie dan brieven, die gewoonlijk door een vriend werden bezorgd. Bij verschillende gelegenheden schrijft Paulus aan vrienden, met het verzoek aan anderen informatie en groeten over te brengen. Petrus spreekt over het werk van Paulus in de volgende bewoordingen: „Daarom, geliefden, verwachtende deze dingen, benaarstigt U dat gij onbevlekt en onbestraffelijk van Hem bevonden moogt worden in vrede;

„En acht de lankmoedigheid onzes Heeren voor zaligheid, gelijkerwijs ook onze geliefde broeder Paulus, naar de wijsheid, die hem gegeven is, ulieden geschreven heeft;

„Gelijk ook in alle zendbrieven, daarin van deze dingen sprekende; in welke sommige dingen zwaar zijn om te verstaan, die de ongeleerde en onvaste mensen verdraaien gelijk ook de andere schriften, tot hun eigen verderf” (2 Petrus 3 : 14-17).

NIEUWS UIT DE HOLLANDSE RING

De grote gebeurtenis voor de Hollandse Ring in de afgelopen maand was wel de 3e driemaandelijke Ringconferentie, die deze maal gepresideerd werd door Elder ElRay L. Christiansen, Assistent van de Raad der Twaalven. Elder Christiansen werd vergezeld door zijn echtgenote en tevens door President en zuster N. Eldon Tanner van de West Europese Zending. Elder Christiansen is jarenlang president geweest van de Salt Lake Tempel en fungeert thans als coördinator voor de werkzaamheden van alle Tempels van de Kerk. Als zodanig was hij op een inspectiereis langs de Engelse en Zwitserse Tempels tevens met de opdracht van het Eerste Presidentschap om enkele Ringconferenties op het Europese continent te presideren.

De conferentie begon met een aantal vergaderingen op zaterdag 18 augustus voor de Priesterschap en leiders in de ring, welke werden afgesloten met een vergadering voor alle leiders en leidsters, waarin door Elder Christiansen een geluidband werd afgedraaid en dia's werden vertoond over het Genealogisch werk met als onderwerp:

„Een ieder dient zijn plichten te kennen”.

Een bijzondere gebeurtenis op de eigenlijke conferentie, die zondag 19 augustus gehouden werd (waarvan een verslag elders in dit blad staat afgedrukt), was wel het roepen van weer twee „Kerkbouw” zendelingen en wel de broeders M. A. Gunster uit de wijk Amsterdam Oost en P. Mourik uit de wijk Rotterdam Zuid.

Tevens werd op deze conferentie als Hogepriester en lid van de Hoge Raad voorgesteld Br. W. Verbeek, tevens president van het Ouderlingen Quorum.

Afscheidsgroet

Geliefde Broeders en Zusters van de Nederlandse Zending en Hollandse Ring.

Zuster Volker en ik betreuren het ten zeerste, dat wij niet in staat zijn geweest alle wijken en gemeenten van de zending te bezoeken en afscheid van u te nemen, voordat wij vertrekken naar ons huis in Salt Lake City. Wij hebben de meeste van de grotere gemeenten wel kunnen bezoeken, waar het erg moeilijk is geweest om afscheid te nemen en wij zijn ten diepste geroerd door de hartelijke wensen, die door zoveel goede leden van de zending zijn uitgesproken.

Wij willen, dat u weet, dat wij ten zeerste de omgang waarderen, die wij met u hebben gehad als broeders en zusters in deze grootse kerk. Wij bewonderen het werk, dat u doet en de liefde, die u toont voor uw medebroeders en -zusters bij uw pogingen om elkaar te helpen vooruitgang te maken in het evangelie.

Het is zo noodzakelijk, dat wij ook inderdaad vooruitgaan door meer te leren over de beginselen van het evangelie en over de wijze, waarop wij deze kunnen toepassen in ons eigen leven.

Voordat wij weggaan, zouden wij graag wederom ons getuigenis willen geven van de waarachtigheid van het Evangelie van Jezus Christus, dat wij vertegenwoordigen. Wij getuigen tot u, dat het evangelie hersteld is, tezamen met het priesterschap van onze Hemelse Vader om te

handelen in Zijn naam met de autoriteit, die Hij ons door handoplegging heeft gegeven. Wij sporen u aan deze macht in uw dagelijks leven en in uw vooruitgang in het evangelie te gebruiken door een leven te leiden, dat waardig is voor de leiding van de Heilige Geest.

Dit is de grootste schat, die onze Hemelse Vader ons kan schenken en wij kunnen het ons niet permitteren deze parel van grote waarde weg te gooien. Bedenkt u nog eens goed, alvorens misschien kritiek uit te oefenen op anderen, want dit kan uw eigen werk belemmeren. De Kerk heeft u nodig en U hebt de Kerk nodig voor uw groei naar het eeuwige leven. Het is ons voor ons welzijn gegeven, maar het is aan ons om het te aanvaarden of het te verwerpen. Er is slechts één manier om deze beloningen te verwerven en dat is het te aanvaarden en naar dat doel te streven.

Wij getuigen eveneens, dat de Profeet David O. McKay waarlijk een profeet is van onze Hemelse Vader. Wij kennen hem persoonlijk en weten, dat hij een man is, die een leven leidt, dat een profeet waardig is. Wij bidden, dat u hem wilt ondersteunen door diegenen te ondersteunen, die over u gesteld zijn en die door hem zijn aangesteld via zijn apostelen en priesterschapdragers en andere autoriteiten, die het priesterschap bezitten. En door dit te doen gehoorzamen wij onze Heiland Jezus Christus, Die via Zijn apostelen en vertegenwoordigers hier op aarde werkt.

Moge onze Hemelse Vader een ieder van u zegenen met de kracht om een leven te leiden, dat Zijn Heilige Geest waardig is, zonder welke wij Zijn wegen niet kunnen begrijpen, noch kunnen hopen op verhoging en het eeuwige leven. Wij bidden ook, dat u de zendelingen zult helpen meer leden aan de kerk te brengen, want wij kunnen zien, dat Nederland een grote groei te wachten staat. U bent de pioniers en u bent bezig hier in uw mooie land het fundament te leggen voor een grotere Kerk en meer Ringen van Zion.

Wij hebben ten eerste genoten van ons verblijf in Holland, wij houden van het land en de mensen hier en wij hebben genoten van elke minuut van onze zending. Wij betreuren het ten eerste, dat onze tijd voorbij is en dat wij moeten terugkeren. Wij vragen uw volledige ondersteuning voor de nieuwe zendingspresident en zijn vrouw, President en Zuster Don van Slooten. U zult spoedig kennis met hen kunnen maken en ik ben er zeker van, dat u zult merken, dat zij alles zullen doen, wat in hun vermogen ligt om u sterker te maken in het Evangelie.

Met vele spijtgevoelens in ons hart, dat wij afscheid moeten nemen en niet in staat waren u de hand te drukken vóór ons vertrek, vragen wij onze Hemelse Vader's beste zegeningen voor u, en verblijven,

Hoogachtend uw broeder en zuster,
J. Henry Volker, President Nederlandse Zending
Fawn W. Volker

Dragers van 't Licht

Opgedragen aan President en Zuster Volker,
bij het afscheid van de Nederlandse Zending

*Voor 't eeuwig Godd'lijk Licht
Ontsloten ze hun bestaan;
Als dragers van 't Licht
Zijn zij Gods weg gegaan!
Geen plaats was hun te ver,
Geen nacht was hun te zwart,
Geen offer ooit te zwaar,
Want 't Licht, dat had hun hart!*

*Zij roemden in het Licht;
Dat maakte hen zo sterk,
Zo moedig onversaagd,
Verwinnaars van hun werk!
Zij zouden met dat Licht
Ter helle zijn gegaan!
In Jezus kracht en Naam
Daar durfden zij 't mee aan.*

*Zij zaaiden hemels licht,
Want 't straalde uit hun hart
Hoog hielden zij de toorts
In vreugde en in smart.
Zij staken overal
En steeds weer lichten aan!
Zo werd hun levensspoor
Een glorierijke baan!*

*O! Dragers van 't Licht,
God roept u eens daarheen,
Naar 't land welks glans nooit taant
Waar zond' is noch geweest!
Maar weet uw werk op aard'
Leeft voort, ja, 't blijft bestaan;
Wij houden met Gods hulp
In Arnhem d'onstoken Lichten aan!*

J. de Heus.

VERSLAG

van de conferentie van de Hollandse Ring, gehouden op zondag 19 augustus te 's-Gravenhage

De lang verbeide zomerzon goot zijn gouden stralen overvloedig uit over de vele conferentiegangers, die zich op deze zondagochtend op weg hadden begeven naar het gebouw van de Haagse wijk ter bijwoning van de derde ringconferentie in dit jaar. De kerkzaal, die door vele extra stoelen op conferentiecapaciteit was gebracht, was geheel gevuld toen om 10 uur Ring-president J. P. Jongkees de aanwezigen een hartelijk welkom toeriep. In het bijzonder richtte hij zich tot de gasten n.l. Pres. en Zr. Tanner, Pres. en Zr. Christiansen en Pres. en Zr. Volker, die in verband met beëindiging van hun zending voor het laatst in ons midden waren. Ook de dochter en kleindochter van Pres. Tanner werden hartelijk verwelkomd, alsmede de president van het bouwcomité Pres. Rosenvall.

De bijeenkomst werd geopend met het zingen van lied 176 „Wij danken U Heer voor profeten”, waarna Br. Wiessenhaan van Rotterdam-Noord

voorging in gebed. Hierna was het woord aan de eerste raadgever in het Ring-presidentschap, Pres. G. G. Stoové, die enkele bekendmakingen deed inzake verhogingen en aanstellingen. Alle voorstellen werden eenparig door de aanwezigen ondersteund. Broeder W. H. Verbeek, die vroeger als Gemeentepresident de Haagse Gemeente diende, werd verhoogd tot Hoge priester en tevens opgenomen in de Hoge Raad. Zeer veel belangstelling had de benoeming van een tweetal werkzendingen in de Ring n.l. Br. M. A. Gunster en Br. P. Mourik. Uit latere mededelingen bleek, dat zij tewerk zullen worden gesteld bij de kerkbouw in Brussel.

Als muzikale afwisseling werd nu aan Zuster E. van der Put van den Haag de gelegenheid gegeven de aanwezigen te doen genieten van haar zangtalent. Op de van haar bekende ontroerende wijze zong zij „Open the gates of the temple”.

Ringpresident J. P. Jongkees betrad hierna het spreekgestoelte voor het houden van de eerste toespraak in deze morgenvergadering.

Spreker maakte een zeer treffende vergelijking, waarbij hij uitging van de omstandigheid, dat in Amerika nog vele telefoondraden niet ondergronds, zoals bij ons, maar via palen tot een telefoonnet verbonden zijn. Nu gebeurt het weleens, dat door storm of andere oorzaken een van deze palen is losgeraakt. In plaats van steun te verlenen aan het uitgebreide net van draden, is juist deze paal tot een last geworden doordat hij nu aan het net is gaan hangen en dus de overige palen, die normaal maar een klein onderdeel van het werk behoeven te doen, extra belast. Dit beeld bracht hij over op de leden der Kerk. Als wij het werk niet meer steunen, dan hangen wij en maken zodoende de taak voor anderen zwaarder. De president van de Brigham Young Universiteit te Provo verklaarde eens, dat indien alle leden hun tiende betaalden, door niemand meer dan een tiende behoefde te worden betaald. Het zijn nu juist die „hangers”, zoals die telefoonpaal, waardoor de lasten voor de anderen zwaarder worden.

De volgende spreker was Broeder W. H. Verbeek, die beroepshalve enige tijd in de Bondsrepubliek heeft vertoefd en die vertelde van de vele nieuwe indrukken, die hij aldaar had opgedaan. Het was de grote opzet van de Kerk, die hem op zijn reis in het bijzonder was opgevallen. In het bijzonder wees Broeder Verbeek op de noodzakelijkheid van „teamgeest”.

Pres. G. H. Lybbert, tweede raadgever in het Ringpresidentschap, verkreeg nu het woord en richtte zich voornamelijk tot de twee nieuwe werkzendingen, die nog maar enkele maanden geleden gedoopt zijn en niettemin bereid waren om hun gaven en krachten in dienst te stellen van de autoriteiten. Spreker maakte er gewag van, dat hijzelf het voorrecht had deze jonge mensen te interviewen en riep allen op om hun werk te steunen.

Vervolgens was het woord aan Pres. Tanner, die als assistent van de

Raad der Twaalven het presidium voert over de West-Europese zending. De kern van zijn toespraak was het zendingswerk. Aan de aanwezigen werd gevraagd om de hand op te steken indien men na de organisatie van de Ring als lid was toegetreden. Het bleken er 41 te zijn. Massale reacties volgden, toen gevraagd werd wie geloofde, dat Pres. David O. McKay een waar profeet van God is. Sprekende over de juiste wijze van zendingswerk, sloot spreker zich aan bij de woorden van Pres. Jongkees en verwees naar het beeld van de losgeraakte telefoonpaal.

Aan drie meisjes werd verzocht om op te staan. Hoe kunnen zij zendingswerk verrichten? Het antwoord door Pres. Tanner zelf gegeven, was door overal en altijd een voorbeeld te zijn en onder alle omstandigheden vast te houden aan de beginselen en standaarden van de Kerk.

„Vroeger”, aldus Pres. Tanner, „werd de emigratie naar de Verenigde Staten wel eens aangemoedigd. Nu zijn er tempels in Europa en ringen van Zion en onze profeet, die wij massaal hebben erkend als zodanig heeft juist gezegd: „blijf in Uw land”. Allen moeten dit Evangelie horen en ieders aandeel in het Kerkprogram wordt gevraagd.

Na deze toespraak werd door allen staande gezongen lied 157 „O hoe lieflijk was de morgen”, waarna de laatste spreker van deze bijeenkomst was.

Pres. Christiansen was, assistent van de Raad der Twaalven, thans werkzaam als coördinator voor alle tempels der kerk. Spreker begon met het overbrengen van de groeten van Pres. David O. McKay. Daarna stond hij enige tijd stil bij de juiste naam van de Kerk. Wij zijn niet de Kerk van Petrus of Paulus, ook niet van Joseph Smith of van onze huidige profet, maar de Kerk van Jezus Christus. Mormonen was oorspronkelijk een spotnaam. Vervolgens werd er op gewezen, hoe de ware Kerk van Jezus Christus de enige is, die de volledige kerkorganisatie bezit en ook aandacht schenkt aan hetgeen gezegd is in 1 Kor. 15 : 29 n.l. de doop voor de doden. Onze Kerk heeft meer dan 100 miljoen mensen op plaatsvervangende wijze gedoopt en op deze manier dus ook aan de andere zijde een grote vreugde bereid. Het aannemen van het Evangelie wil echter niet zeggen, dat wij gevrijwaard worden van ziekten, maar de Here zal zijn getrouwen nimmer in de steek laten.

Na deze toespraak zong een jeugdchoor onder leiding van Zuster van der Put Psalm 150. De vlotte en indrukwekkende wijze waarop dit kleine koor zich van zijn taak kweet, maakte een diepe indruk.

Broeder Bovet van de Delftse gemeente ging voor in dankzegging.

De middagvergadering, die om 2 uur aanving, verheugde zich eveneens in een grote belangstelling.

Ringpresident J. P. Jongkees had wederom de leiding en verzocht de aanwezigen te zingen lied 152 „O vast, als een rotssteen”. Het openingsgebed werd uitgesproken door Broeder Th. H. Boom van Amsterdam. Nu was het de beurt aan Zuster Nijssen uit Rotterdam en Broeder Dekker uit Leiden om ons op een instrumentaal duet te vergasten en wel het „Largo” van Händel.

Vervolgens werd de rij van sprekers voor deze middag geopend door Pres. G. G. Stoové, eerste raadgever in het Ringpresidentschap. Spreker wees er op, hoe de moderne technologische ontwikkeling de mens tot grote gejaagdheid heeft gebracht, waardoor velen de verdraagzaamheid jegens de naaste verliezen. Daarna schetste hij de verhouding tijd en eeuwigheid. De moderne mens is geneigd alles op het tijdelijke te zetten en daardoor het eeuwige voorbij te zien. De twee grote geboden der liefde komen hierdoor geheel in verdrukking. Men stelle zich eens voor, dat God de verdraagzaamheid had verloren!

Hierna werd aangekondigd dat een aantal sprekers het woord zouden voeren, echter met beperkte spreektijd.

Als eerste in deze rij kwam voor de kathedr Zuster Volker, die zei het te betreuren, dat zij Nederland zou gaan verlaten. Zij bracht dank aan allen en wees op de noodzakelijkheid van liefde en begrip, die van de wereld een betere plaats zullen maken.

Haar echtgenoot Pres. Volker gaf een kort overzicht van de grote veranderingen, die zich voltrokken hadden in de 31 maanden van hun zending. Toen zij kwamen, waren er 4 gemeenten met een bestuur uit

plaatselijke leden en nu zijn er nog vier waar dit niet het geval is. Op advies van het eerste presidentschap werden vele functies in handen gesteld van de leden, waardoor zendingen vrij kwamen. Het resultaat was, dat in die 2½ jaar bijna 2000 nieuwe leden tot de Kerk zijn toegetreden. Hij bracht dank aan de velen, die door hun bijzondere steun de taak van de zending hadden helpen verlichten.

Zuster Christiansen, de echtgenote van Pres. Christiansen, verkreeg vervolgens het woord en wees er op dat het Evangelie vele mogelijkheden biedt. Als wij dienstbaar zijn jegens onze medemensen, zijn wij in de dienst van God en Jezus Christus, die zelf „goeddoende” rondging. Het mooiste bezit ter wereld is een goed „thuis”.

Zr. Tanner, echtgenote van Pres. Tanner, die hierna het spreekgestoelte betrad, verklaarde zich hier goed thuis te voelen en de idee te hebben hier in Nederland tussen vrienden te verkeren. Een van de moeilijkste dingen van het Evangelie is wel elkander lief te hebben. Wij moeten dit bereiken door steeds naar de goede dingen in elkanders karakter te kijken.

Door Pres. Christiansen werden nu de volgende twee spreeksters geïntroduceerd. Een ervan zou zijn Zuster Sally Jensen, een kleindochter van Pres. Tanner en de andere zou worden gekozen uit de meisjes, die op de eerste rij zaten. Het bleek dat de keuze op Maartje Bals van den Haag gevallen was. Beide jonge zusters gaven een kort, doch duidelijk getuigenis.

Pres. Tanner in zijn nu volgende toespraak merkte op, dat Joseph Smith ongeveer dezelfde leeftijd had als deze twee zusters, toen hij de eerste

visioenen had. Sommige mensen beweren: „Als ik maar zo kon spreken, als ik maar zo kon zingen” enz., maar de gelijkenis van talenten toont duidelijk aan, dat ieder een talent heeft gekregen en daarmee moet werken tot opbouw van het Koninkrijk Gods.

Staande zongen de aanwezigen vervolgens lied 132, waarna Pres. Jongkees van de gelegenheid gebruikte om allen te bedanken voor hun medewerking. Na de toespraak van Pres. Christiansen, zou de vergadering onmiddellijk worden gesloten. Nadat de laatste klanken van het prachtige lied „Elk ziet schoonheid in het rond” waren vergleden, betrad Pres. Christiansen als laatste spreker de kathedraal.

Hij begon met er op te wijzen hoe hij en Pres. Tanner elke week een Ringconferentie bezoeken. De Ring „Holland” doet in kwaliteit en geest beslist niet onder voor de andere ringen van Zion. Alleen het huisbezoek, dat nu nog slechts 16 % bedraagt, moet worden opgevoerd tot 96 %. Nadat grote waardering tot uitdrukking was gebracht voor het werk van President en Zuster Volker, richtte spreker zich verder tot de jeugd.

Aan de hand van de Paarl van Grote Waarde zette spreker de bedoeling van het leven uiteen en zeide, dat wij hier beslissen hoe ons leven in de eeuwigheid zal zijn. Dit kan het beste geschieden door alle geboden te onderhouden.

Verwijzende naar hetgeen Stephen L. Richards gezegd heeft over het huisgezin, zeide Pres. Christiansen, dat man en vrouw als dienstknecht en dienstmaagd des Heren de gelegenheid moeten geven aan geestekinderen om hier op aarde te komen en die met zorg te omringen en de weg te wijzen, die moet worden afgelegd om in Gods tegenwoordigheid terug te keren.

Aan het einde van deze toespraak zong het jeugdkoor een zeer toepasselijk lied n.l. „Home, sweet home”.

Broeder de Jong van den Haag sprak tenslotte het dankgebed uit.

Rectificatie

De lezers van de Ster zullen de misdruk, voorkomend op bladzijde 246 5de regel v.o. van het augustusnummer, natuurlijk hebben opgemerkt. Er had moeten staan: „Zijn goddeloze, boze geesten, die hier vandaan naar de geestenwereld gaan, ook daar boos? Ja. De geesten van de mensen, die op aarde volgens het licht dat zij hadden, zo goed mogelijk hebben geleefd, die eerlijk en oprecht waren, zijn nog in zekere mate onder de macht en de heerschappij van boze geesten, indien zij zonder het voorrecht van het Evangelie en het Priesterschap en zijn sleutelen hebben geleefd”.

HOLLANDERS

in Salt Lake City

Als nieuwe inwoner van de stad, krijgt men heel wat indrukken te verwerken. Weinig of niets is er te vinden dat aan het oude vertrouwde landje aan de Noordzee doet denken. Weinig of niets? Natuurlijk zijn er landgenoten. Vele landgenoten zelfs. Je treft ze aan in allerlei verschillende

„wards”, in de bus, op straat en in de warenhuizen. Er is een speciale gemeente, die slechts bezocht wordt door Nederlanders; en dan is er natuurlijk het Nederlandse zangkoor. Hoe lang de Hollander in Amerika vertoeft, doet weinig ter zake. Zodra je over de drempel van hun huis stapt, voel je als het ware „die echte sfeer van thuis”. Gezellige schilderijen aan de muur, wanddoeken, een paar snuisterijen die aan Holland herinneren en vooral niet te vergeten, de gastvrouw die je meteen uitnodigt op een kopje chocola of een glaasje limonade. Dit laatste vooral is belangrijk. Het geeft zo’n prettige sfeer. De Amerikanen hebben over het algemeen heel andere gewoonten en laten je rustig, als je hen bezoekt, urenlang op een „droogje” zitten, en daar moet je als Hollander toch aan wennen.

Tweemaal per jaar, tegelijkertijd met de Algemene Conferentie, is er een reünie van de Hollandse leden van de kerk. Op zaterdag vóór de conferentie is er een gezellige avond. Er wordt gedanst, er worden Hollandse broodjes met kaas en worst verkocht, tom-pouches, cake- en zandgebakjes, allemaal typische Hollandse lekkernijen. Op zondag wordt er een Hollandse conferentie gehouden. Aan alle leden van de kerk in Salt Lake City, wordt met elke grote conferentie verzocht om thuis te blijven, zodat bezoekers uit andere staten van de U.S.A. en Europa, gelegenheid krijgen een plaatsje te vinden in de tabernakel, waar de conferentie gehouden wordt. Aangezien iedereen in het bezit is van een televisie-toestel en de gehele conferentie over de televisie uitgezonden wordt, is dat dus geen probleem.

Behalve bijeenkomsten voor Hollanders, is er ook nog een echte Hollandse winkel in de stad. Om zo nu en dan eens iets speciaals op tafel te

brengen, gaan we nl. naar de „Hollandse Peddeler”. Er is geen zelfbediening, zoals in alle andere winkels in Salt Lake City. Er zijn echte Hollandse artikelen, zoals kaas, rolmops, drop, gebak, worst, augurken, indische specerijen, enz. enz. De eigenaar van de zaak is vanzelfsprekend een Hollander.

Binnen aan de muur hangt een bord, met wat Hollandse nieuwtjes en eventueel vraag naar of aanbod voor een betrekking. En dan zijn wij bij een enigszins moeilijk punt aangekomen. „Betrekkingen”. In Salt Lake City en eigenlijk in geheel Amerika heerst werkloosheid. Baantjes zijn moeilijk te krijgen, en heeft men een baan, dan kan men die heel gemakkelijk weer verliezen, want als

emigrant staat men boven aan de lijst om ontslagen te worden, als het werk schaars wordt. In dat geval is er ook geen sociale voorziening, zoals in Holland. Geen ziekenfonds of A.O.W. Er wordt aan deze voorzieningen gewerkt, maar zoals in Holland is het nog lang niet. Dikwijls blijkt een in Holland genoten scholing voor het een of andere beroep, totaal geen waarde te hebben, omdat in Amerika geheel andere werkwijzen worden toegepast. Een paar van deze beroepen zijn: slager en kleermaker. Hollandse emigranten worden over het algemeen door de kerk (afdeling Welfare) op weg geholpen met wat tweede- of derdehands meubelen en soms levensmiddelen. Voor betrekkingen kan de kerk niet zorgen. Er is al een te groot tekort aan werk voor de Amerikanen zelf. Ook heeft de kerk veel teleurstellingen te verwerken gehad met Hollanders, die vonden dat de materiele vooruitgang niet goed genoeg ging. Velen ook denken, dat zij snel vooruitgang zullen maken in de kerk, dit, wat de verschillende roepingen betreft. Dat is echter hoegenaamd onmogelijk. Er zijn zoveel Amerikaanse leden in elke „ward”, dat het vele jaren duurt, voordat men een Hollander in welke organisatie dan ook, nodig heeft. Men moet allereerst de taal vloeiend spreken, zonder dat komt men niet ver. Dan moet men de Amerikaan honderd procent kennen en begrijpen. Zijn levenswijze, manier van denken enz., is heel verschillend van die van de Hollander.

Maar laten wij nu de stad eens gaan bekijken. Salt Lake City is bijzonder uitgestrekt. Het is omgeven door hoge bergen. Laat u echter niet in de war brengen door de lieflijke valleien in Europa; berghel-

lingen begroeid met sappig gras en trotse hoge sparrebomen. De Salt Lake vallei is wijd en de bergen die de stad omgeven, zijn verre van lieflijk. Zij hebben iets woest over zich. Het gras is gelig en dor, vanwege de bijzonder droge en hete zomer. De toppen van de bergen zijn naakt en er ligt ver in de zomer nog sneeuw op. Toch hebben zij een aparte schoonheid. Hun kleur verandert met elk seizoen en als 's avonds de rode zon ondergaat, die de hemel in vuur zet, zijn zij van een prachtig violet tot rose. Een adembenemend gezicht. Op foto nr. 3 is nog net een lichte streep te zien, die het zoutmeer voorstelt. De bergen

die daar ook te zien zijn, liggen *in* het meer.

Zoutmeer

Het middelpunt van de stad is de tempel en het tempelplein. Alle straten in Salt Lake City zijn genummerd vanaf het tempelplein in Oostelijke, Westelijke, Noordelijke en Zuidelijke richting. Schuin tegenover het tempelplein zien wij eerst een monument van Brigham Young, dat opgericht werd op 24 juli 1897.

Hoewel het tempelplein midden in het centrum ligt, is het opvallend hoe rustig de sfeer er is. Dit wordt grotendeel veroorzaakt door de hoge muur, die het gehele plein omgeeft. Zo gauw men het hek binnenstapt naar de tempel toe, is het alsof men in een andere wereld terecht is gekomen. Vogels zingen in de bomen, de gehele atmosfeer is zacht en rustig. Op het tempelplein zien wij al-

Brigham Young monument

lereerst aan onze rechterhand het museum. Er zijn allerlei voorwerpen van de pioniers te zien, zelfs enkele grotendeels verteerde mummie's van Indianen die door de pioniers gevonden werden. Alles bijzonder interessant. Aan de linkerkant zien wij een monument van de pioniers met een handwagen; daarnaast,

Pioniers met handwagen

het „zeemeeuw-monument”. Dit werd opgericht door de kerk in 1913 ter herinnering aan de barmhartigheid van God aan de „mormoonse” pioniers bewezen in verband met de gebeurtenissen in de zomer van 1848. Achter het „zeemeeuw-monument”, zien wij de „Assembly-Hall”. Dit gebouw wordt over het algemeen gebruikt voor „stake”-conferenties. Het is een semi-Gotisch bouwwerk van grijs graniet, voltooid in 1882. Het is 68 x 120 voet in omvang en heel eenvoudig gemeubileerd. Volgend op de „Assembly-Hall is de Tabernakel, een in Holland welgekend en over de gehele wereld zeer beroemd gebouw. De algemene conferentie wordt hier twee maal per jaar gehouden en nog vele andere godsdienstige bijeenkomsten. De Tabernakel is echter meer geweest dan enkel een godsdienstig centrum; hij heeft tevens een sterke culturele invloed. De grote artisten van de wereld hebben hier hun concerten gegeven, en vele grote leiders hebben er gesproken, waaronder vele geestelijken van andere godsdiensten en elke President van de V.S. sedert de wisseling van de eeuw, behalve President Coolidge.

Als we vanaf de Tabernakel het tempelplein oversteken, komen wij bij een mooi grasveld. Daar is net een groep bezoekers, die aandachtig luisteren naar de gids. De hele dag door kan men zich bij een van deze groepen aansluiten. Het is geheel gratis. Ongeveer in het midden van het grasveld zijn weer enkele monumenten. Het eerste is opgedragen aan de originele getuigen van het Boek van Mormon. De tweede is een beeltenis van Hyrum Smith, de broer van Joseph Smith, die samen met hem op 27 juni 1844 vermoord werd in Carthage, Illinois. De derde is President Joseph Smith zelf. Als wij nog iets verder doorlopen, komen wij bij „het oude huis” in Salt Lake City. Het werd gebouwd in de herfst van 1847, kort nadat de pioniers in de Salt Lake vallei waren aangekomen. Een bijzonderheid is, dat dit huis heeft dienst gedaan als kantoor voor Kapitein Howard Stansbury, van de Topografische Dienst van het Amerikaanse leger, die het zoutmeer opgemeten heeft gedurende de winter van 1849-'50.

Aan de Noordkant van de tempel, staat een wit gebouw. Dit is de ingang voor leden van de kerk, die de tempel willen bezoeken. Vanuit dit gebouw, leiden tunnels naar de tempel zelf. De grote deuren, die in de tempel zichtbaar zijn, worden slechts gebruikt door het presidentschap van de kerk. Als laatste bezichtigen wij de tempel zelf. Een prachtig gebouw en misschien ook het beroemdste in het Westen van Amerika. Vier dagen nadat de „Mormoonse” pioniers op 24 juli 1847 in de Salt Lake Vallei arriveerden, liep Brigham Young naar een plek bij een kleine bergbeek, zette zijn stok op de grond en zei: „Hier zal de tempel van onze God zijn”. Hij deed dit, voordat er een huis of iets anders gebouwd was. Veertig jaar heeft de bouw van de tempel geduurd (van 1853—1893). Een gebouw van bijzonder mooie architectuur, gebouwd met zeer primitieve middelen. De keldermuren van de tempel zijn 9 voet dik en de rest van de muren is 6 voet dik.

Nu wij eindelijk uitgekeken zijn op al het mooie, dat te zien is op het tempelplein en iets verder in Oostelijke richting lopen, komen wij bij het kantoor van de kerk. Alle algemene autoriteiten hebben hier hun kantoor en alle kerkelijke zaken worden er behandeld.

Nadat wij dit gebouw gezien hebben, stappen wij in de auto en rijden naar een klein monument, dat in een stille straat staat. Het is een gedeelte van de enige boom die in de vallei stond, toen de pioniers arriveerden. Er is een soort priegel omheen gebouwd, als bescherming.

Aan de buitenkant van de stad, in Zuid-Westelijke richting, is het kantoor van de „Welfare”. Achter het kantoor staat een graan-silo. In april 1936 werd het „Welfare”-programma opgericht. De mensen, die voor de verschillende fabrieken en winkels werken, doen dit uit vrije wil. Sommigen worden geholpen door het „Welfare”-programma met levensmiddelen e.d., anderen geven hun tijd geheel vrijwillig, uitgaande van het principe, dat elke man zijn broeder's hoeder is.

Tenslotte gaan wij naar het Oosten van Salt Lake City om een ander prachtig monument te bewonderen. De naam is: „Dit is de plaats”. Hier vertelde Brigham Young aan de pioniers, dat zij uiteindelijk in het aan hun beloofde land waren aangekomen. Salt Lake City wordt dikwijls het „Zion” genoemd, de plaats waar de grote vergadering zal plaatsvinden. Echter, dit zal zijn in Independence — Missouri, het midden-oosten van Amerika.

„This is the place”

Het is bijna niet te geloven, dat de woestijn met één dorre boom, in slechts 115 jaren, veranderd is in een stad vol leven, huizen met diep groene grasvelden, bloemen, bomen en struiken. De belofte, dat deze woestijn eens zou bloeien als een roos, is vervuld.

over het lesboek:

DE IDEALEN VAN HET EVANGELIE

„Er worden opmerkingen geplaatst over de ingewikkeldheid van de Zondagsschoollessen”, zo schrijft mij een Zondagsschoolleraar in de Nederlandse zending. Deze ingewikkeldheid slaat dan op de inhoud van genoemd lesboek.

De brieveschrijver wijst twee wegen aan, die tot oplossing van de moeilijkheid kunnen voeren.

1. Uitzien naar eenvoudiger lessen
2. Een leraar kiezen, die onder nederig gebed tracht de moeilijkste punten door eenvoudige voorbeelden te verduidelijken.

De eerste weg komt voor bewandeling natuurlijk niet in aanmerking, want het lesmateriaal is door de Kerkautoriteiten voorgeschreven.

De schrijver van de brief ziet dit zelf blijkbaar ook in, want hij zegt — en daar kunnen wij ons allen bij aansluiten — „Wij hebben een profet. Deze heeft gesproken en zijn woorden gelden voor *deze tijd* en zijn gegeven om ons te leiden en waakzaam te zijn op die dingen en omstandigheden, die in onze tijd gebeuren, daarmee beantwoordende aan de opdracht van onze Heiland (Zie L. & V. 88 : 78-79).

En het verlangen van ieder mens moet uitgaan naar de boodschap, die de Here door Zijn profeten aan ons doorgeeft en om die te verstaan. En dit verlangen moet zo zijn, dat onze Hemelse Vader ons zegenen kan met die Heilige Geest, die ons verstand verlicht en ons de woorden van Zijn dienstknecht doen verstaan. De schrijver eindigt dan met de opwekking tot inspanning door ons allen om dat te doen, wat ons tot bewust levende leden van de Kerk van Jezus Christus maakt.

Het is mij niet bekend of leden van andere Zondagsschoolklassen dan die, welke door de brieveschrijver wordt geleid, de stof moeilijk vinden; waarschijnlijk wel en daarom achtte ik het nuttig de inhoud van de brief in de Ster te plaatsen, want het zijn behartigenswaardige woorden, die hij gesproken heeft. Inderdaad is de enige wijze om licht te krijgen in soms moeilijk begrijpbare lessen, zowel voor de leraar (O vooral voor de leraar!) als voor de klasleden, om onze Hemelse Vader om dat licht te vragen, Die, wanneer ons wijsheid ontbreekt, „mildelijk geeft en niet verwijt”.

De Jeugdwerk- conventie 1962

Op zaterdag 1 september stond Den Haag weer in het teken van een gebeurtenis op Ring-niveau. Om elf uur v.m. sprak Pres. G. G. Stoové, eerste raadgever in het Ringpresidentschap een kort welkomstwoord tot de aanwezigen en droeg de leiding over aan Zuster A. van den Berge, presidente van het jeugdwerk in de Hollandse Ring.

De jeugdwerkconventie 1962 had een aanvang genomen.

De hoofdschotel vormde ongetwijfeld de aanwezigheid en de toespraken van 2 leden van het Algemeen Hoofdbestuur uit Salt Lake City nl.

Zr. Eileen R. Dunyan 2e raadgeefster en Zr. Joe Ann Smith, secretaresse.

Zuster Smith hield een interessante toespraak over het onderwerp: „Gij kunt de kinderen helpen oprecht voor de Heer te wandelen”.

Zuster Smith, die enige jaren als zendeling in Nederland werkzaam was, bleek het Nederlands nog behoorlijk meester te zijn.

Daarna was het de beurt aan Zuster Dunyan, die een boeiende toespraak in het Engels hield, op vlotte wijze vertaald door Zr. E. Lefrandt

In de toespraken en lessen, die de beide zusters uit Salt Lake City gaven, werd op zeer pakkende wijze geïnstrueerd hoe de leidsters en leraressen hun eigen roeping kunnen eren en „vergroten”, waarbij hun slechts één doel voor ogen dient te staan: Het voorbereiden van het kind voor een leven, waarin het de idealen van het Evangelie kan hoog houden en zelf een leidende functie in God's Koninkrijk op aarde kan innemen.

Na afloop van de conventie, die door circa 40 jeugdwerk-werksters en Priesterschap-vertegenwoordigers werd bijgewoond, kon elkeen geïnspireerd en met meer begrip voor het zeer grote belang van het jeugdwerk huiswaarts gaan.

Een afscheid

De avond van de derde september 1962 zal door de leden en zendingen van de Nederlandse zending en de Hollandse ring, die toen in het Hoofdkantoor bijeen waren, niet licht worden vergeten. Velen — en naar het grote aantal aanwezigen te oordelen waarschijnlijk wel allen — hadden aan de uitnodiging van President en Zuster Volker gehoor gegeven om vóór hun vertrek uit Nederland nog enige uren tezamen te zijn. Ring en zending waren flink vertegenwoordigd en het werd om meer dan één reden een zeer gezellige avond, waartoe de vriendelijke en zeer gewaardeerde gastvrijheid van Broeder Volker en zijn vrouw en het feit, dat de aanwezigen verheugd waren vrienden en kennissen weder te zien, zeer veel hebben bijgedragen, alsmede de voortreffelijke wijze, waarop voor de inwendige mens was gezorgd, welke taak door de meisjes-zendingen charmant werd vervuld.

Het hoogtepunt van de avond kwam tegen het einde, toen voor de meesten het oogenblik niet ver meer was om aan afscheid nemen te denken. Dit afscheidnemen werd ingeleid door Broeder Schulders, 1e raadgever in het zendingsbestuur. Hij dankte President en Zuster Volker namens alle leden van de zending voor alles wat zij voor hen hadden gedaan, voor hun leiding, hun goedheid en vriendelijkheid, hierbij tevens uiting gevend aan de hoop, dat zij veilig mochten reizen en in vreugde en gezondheid vaderland en geliefden zouden mogen begroeten. Hij eindigde met het geven van zijn getuigenis. President Volker memoreerde in zijn dankwoord het vele en goede werk voor de vooruitgang van de Nederlandse zending door haar leden verricht, hen aansporend te volharden tot het einde. Ook hij eindigde met het geven van zijn getuigenis van de waarachtigheid van het Evangelie en van het werk, waaronder allen de schouders hebben gezet.

J. Paul Jongkees, President van de Hollandse ring, sprak vervolgens een dankwoord namens de leden van de Ring en nam tevens de gelegenheid te baat de nieuwe zendingspresident Elder Don van Slooten en zijn vrouw van harte welkom te heten in Nederland, hun hierbij alle goeds toewensend.

Zuster Scholte, Overzienster van de Z.H.V. in de Nederlandse zending, richtte zich in het bijzonder tot Zuster Volker en dankte haar voor haar goede werk en voor de leiding, die van haar was uitgegaan. Zuster Volker dankte in een korte, doch geestige toespraak voor Zr. Scholte's opbouwende woorden.

Als tastbare herinnering aan hun verblijf in Nederland werd door President Schulders namens ring en zending aan President en Zuster Volker een fraaie Friese hangklok aangeboden, een z.g. „Schipperkje.”

Het bedrag aan geld, dat voor dat doel door de leden was bijeen verzameld, was hoger dan dat, hetwelk voor het geschenk was besteed. Hoeveel was op dat oogenblik niet bekend, maar na verkregen toestemming van President Volker werd besloten dit surplus voor het bekende „Invalidenwagentje” te bestemmen.

Nadat een couplet van het lied „Wij danken U Heer, voor Profeten” was gezongen en Elder Albert Rosenvall een gebed had uitgesproken, waarin hij Gods zegen over het scheidende echtpaar vroeg, namen de aanwezigen met een handdruk en een welgemeend „Goede reis en behouden aankomst” afscheid van Broeder en Zuster Volker, die in oktober de reis naar de Verenigde Staten zullen aanvaarden, na eerst een rondreis door Europa te hebben gemaakt.

„De Ster”

„DEZEN ZIJN DE KLOEKMOEDIGEN”

Na een conferentie, die te Charleroi in april jl. werd gehouden, werd door een lid van de Gemeente te Rijssel, van de Franse zending, de volgende brief geschreven aan Elder Joseph Hasoppe, Assistent van de Overziener van het Scandinavisch gebied:

Waarde Broeder Hasoppe,

Ik heb u in onze Districtsconferentie in april te Charleroi horen spreken over het bouwprogramma van de kerk. Na die conferentie kwam ik naar u toe en bood aan om aan de kerk in Brussel gedurende mijn vacantie te werken.

Mijn vacantie begint over twee weken en ik kan in Brussel zijn van maandag de tweede juli tot de twintigste. Wees zo goed en laat mij weten waar ik een kampeerplaats kan vinden. Ik heb voor mij en mijn gezin een kampeeruitrusting.

Mijn vrouw is 49 jaar oud en zij kookt goed. Mijn zoon is 14 en gewillig om te helpen. Ikzelf ben 42 jaar. Ik ben een technicus en een goed factotum, zeer gewillig en verlangend om te helpen.

Ik wacht op uw antwoord. Ik bid, dat onze Hemelse Vader u in Zijn werk zal zegenen.

Met de meeste hoogachting,

Remi Fournaux

De geest van deze goede man en van zijn gezin is zeer lofwaardig. Wanneer meer leden van de Kerk zich deze zienswijze eigen maken, zullen zij de zegeningen ontvangen, die tot allen komen, die de wet van offers brengen naleven en het werk des Heren zal dan snel vorderen. Dit is een demonstratie van het soort geloof, dat bergen verzet. Wanneer de leden van de Kerk tonen, dat het hun ernst is om hun deel te doen, zal de Heer tussenbeide komen en alle hindernissen, die nu op onze weg liggen, wegnemen. Dan zal het bouwprogramma voortgang vinden, zoals Hij het bedoelt. Laten wij hopen, dat het voorbeeld van deze man als zuurdesem werkt onder de leden van de Kerk en oorzaak zal zijn, dat zij wensen ook zo te doen. De Heer zal aan dezulken zijn zegeningen niet onthouden.

Met vriendelijke groet,

Uw broeder,
E. Albert Rosenvall

NATIONALE RECLASSERINGS-DAG 1962

Gezien tegen de achtergrond

Zo vaak spreekt „men” zich hard-veroordelend uit over de tot misdaad gekomen mede-mens. Dat is niet te verwonderen, omdat veelal de enige bron van informatie een krantebericht is, dat slechts mededeling doet over het gepleegde feit. Ten onrechte wordt daaruit de conclusie getrokken dat „de reclassering alles goed wil praten”. Of: „ze halen er een psychiater bij en dan is de vent (of dat mens) verminderd toerekenbaar en komt er gemakkelijk af”.

Juist in het reclasseringswerk wordt het ons vergund de betrokken mens te zien tegen de achtergrond van zijn afkomst en milieu. En dikwijls blijkt dan, waardoor en hoe deze mens tot misdrijf kwam.

Bijvoorbeeld:

De burens steken de hoofden bij elkaar. Er is iets gebeurd, heeft ze geschokt, dat het zo vlak bij huis is. Je praat meestal niet zo gauw met je burens als je in de stad woont. Maar dit is iets heel bijzonders en het verkleint even de onderlinge afstand, die er straks weer zijn zal. „Het is dat mens met dat donkerblauwe korte jasje”, zegt iemand. „Die met dat hele stel kinderen? Ik meen dat er vier zijn en de oudste is misschien zes jaar. Is het dat mens”? Een ander weet te vertellen, dat de politie huiszoeking heeft gedaan en dat ze gezien heeft hoe het jonge vrouwtje mee moest. Waarvoor dan toch? Nou, gestolen, voor duizenden. „En hoe gaat het dan met die kinderen”? Ja, dat weet niemand, daar bemoeit een buitenstaander zich niet mee. Dat moeten ze maar uitzoeken. „’t Is een schande, hoe komt zo’n mens er bij”!

Maar wat ze niet weten, is dat de onrust en het verdriet allang hun intrede hebben gedaan in dat ene, thans gebrandmerkte huis in de straat. Vier kinderen, die in geboorte snel op elkaar volgden, waardoor de moeder er niet sterker op werd. De worsteling om er boven op te blijven begon al enkele jaren geleden. ’t Werd er thuis niet gezelliger op en door ziekte van de kleintjes kostte het gezin te veel. Ze wilde niet klagen bij haar man, er waren al meer harde woorden gevallen en ze voelde intuïtief, dat ze hem kwijt dreigde te raken. . . . Nee, ze moest geld hebben. Een werkhuis erbij? Het ging haast niet, maar het moest. Een zusje paste twee middagen in de week op de kinderen en de extra verdienste bracht enige verlichting. Toen — mevrouw vertrouwde haar volkomen — vond ze in een niet afgesloten la die ellendige enveloppe met dat geld. Voordat ze wist wat ze deed nam ze het. . . . één briefje maar van het bundeltje. Later gebeurde het nog eens. . . . Geen duizenden, maar ze werd betrapt. Toen het alles uitkwam, kon haar man zich

wel voor z'n kop slaan: „Mijn schuld — ik heb haar maar alleen laten tobben. Voortaan zal het anders. . . .”

Als het mogelijk zou zijn deze keerzijde wat breder te belichten, dan zou „men” in plaats van te veroordelen, vermoedelijk scherp kritiserend vragen of het niet beter zou zijn in dit gezin hulp te bieden. We beschikken toch over een keur van deskundig opgeleide maatschappelijke werkers en werksters, die „er verstand van hebben en precies weten hoe het wel moet”? En dan heeft „men” volkomen gelijk!

Dergelijke problemen belanden allereerst bij de „reclassering”, die de opdracht ontvangt om te trachten diverse knopen te ontwarren en de verantwoordelijkheid aanvaardt om de „cliënt” te blijven begeleiden, totdat deze in staat is op verantwoorde wijze zijn of haar eigen zelfstandigheid te dragen. In het aangehaalde voorbeeld gaat het over een jonge huisvrouw, die het eenvoudig niet meer aankon. Ze is vastgelopen in het besturen van haar huishouding en maakte schulden, die zij wanhopig trachtte te boven te komen. Ze werd oververmoeid en kon de kinderen niet meer aan. Ze tobde met ziekte en vond geen steun bij haar man, die wellicht vond, dat hij zijn deel gedaan had als hij wekelijks zijn loonzakje naar huis bracht. De stemming werd prikkelbaar en de bom is gebarsten.

Mede door reclasseringsbemoeïingen wordt de psychiater ingeschakeld, die waardevolle adviezen geeft. Een maatschappelijk werkster verdiept zich samen met de reclasseringsambtenaar in de gezinsbudgettering en de sanering van de schulden. Bijzondere aandacht wordt besteed aan de kinderen. Misschien kan het bureau voor levens- en gezinsmoeilijkheden waardevolle diensten verlenen. Voor deze begeleiding is veel tijd, begrip en geduld nodig. En veel geld, omdat niet alles door subsidie gedekt kan worden.

Maar het gaat om de hulp aan mede-mensen, het gaat erom hen voor recidive te behoeden. Door te beweren, dat het mooi werk is, bent u er niet. Wilt u dit werk niet steunen met een bijdrage?

Een reclasseringsambtenaar.

Ben ik mijns broeders boeder?

In het kader van het maatschappelijk werk heeft de reclassering een aparte plaats in het tegemoetkomen aan maatschappelijke nood. Bestaat die nood eigenlijk nog wel in onze welvaartsstaat en kan ieder bij de heersende welvaart niet zelf zijn moeilijkheden oplossen?

De stroom van brieven, die bekende radiosprekers over geestelijke gezondheidszorg ontvangen, de drukke spreekuren van psychiaters en psychologen, van medisch opvoedkundige bureaus enz. geven de verschuiving aan, die de maatschappelijke nood heeft ondergaan naar

allerlei levensgebieden, waar de mensen psychisch uit het lood zijn geslagen.

Ook de reclasseringsinstellingen ervaren dit verschijnsel. Het misdrijf is dikwijls het alarmsignaal van de ontredde, hoe dan ook, waarin de delinquent verkeert. De boekhouder, die een redelijk bestaan had, behoefde niet te verduisteren uit materiele nood; de man, wiens vrouw in haar huwelijksleven geen verwijt kan treffen, behoefde menselijkerwijs gesproken geen zedendelict te plegen. Deze schijnbare vermijdbaarheid van veel misdrijven maakt het ons wellicht moeilijk om positief tegenover het reclasseringswerk te staan. Vroeger was het gemakkelijker om vanuit een zeker medelijden begrip op te brengen voor misdrijven, die uit bittere, voor ieder duidelijke nood, werden gepleegd.

Persoonlijke nood als achtergrond van het misdrijf is evenwel niet minder aanwezig dan vroeger, zij het minder aan de dag tredend. De fatsoenlijke boekhouder, die toch een normaal bestaan had kunnen leiden, maar zich geld van zijn patroon toeëigende; de man met de toch goede en begrijpende echtgenote, die door een zedenmisdrijf ontspoorde, blijken in hun levensloop op een of andere wijze te zijn scheefgegroeid, waardoor, ondanks het verwijt, dat hen wegens hun misstap treft, het signaal van diepere psychische nood duidelijk wordt gehesen. Opvallend is dan ook, dat deze „misdadigers” in eigen omgeving meestal niet worden verstoet. Ouders, echtgenote kunnen in de loutering van leed de ogen opengaan voor het proces, dat tot ontsporing leidde, waarvan de wortels veelal tot in de vroegste levenservaringen reiken. Ondanks de ondergane kwetsing, belediging en leed, hun door het misdrijf met zijn gevolgen aangedaan, zijn zij dikwijls na moeilijke strijd in staat een verzoenende houding te doen zegevieren, waardoor een gezamenlijke inspanning tot herstel mogelijk wordt gemaakt.

De buitenwereld ziet echter alleen het onaanvaardbare feit en kan moeilijk begrip en bereidheid tot helpen opbrengen, omdat de persoonlijke levenstragiek van de delinquent nu eenmaal verborgen moet blijven. Kanker en rheuma, bijna ongeneeslijke ziekten, spreken tot onze verbeelding, omdat wij ook onszelf door ziekte bedreigd voelen. Nog maar kort is de bereidheid groeiende ook de geestelijke gezondheidszorg te steunen, omdat door gepopulariseerde wetenschappelijke werken en door radiosprekers de verwoestende invloed van allerlei nerveuze stoornissen duidelijk is geworden. Het reclasseringswerk beweegt zich, waar de materiele noden in onze welvaartsstaat afnemen, ook steeds meer op dit terrein van de gestoorde intermenselijke relaties. Laat deze nood dan minder spectaculair zijn, hij is niet minder schrijnend. Ouders, echtgenote, familieleden, kunnen hiervan getuige of slachtoffer zijn en kunnen vergeven of willen helpen. Laten wij echter als veroordelende buitenwereld niet afzijdig blijven staan met een: „Ben ik mijns broeders hoeder”?

J. Amesz.

EEN GOUDEN BRUILOFT

Het is alweer enige maanden geleden sinds ik een brief van Zr. Dijkma ontving met de mededeling, dat zij en haar echtgenoot de 12de september van dit jaar de dag zullen herdenken, waarop zij 50 jaar geleden in het huwelijksbootje stapten. Het wachten was op de foto's van het waardige echtpaar, die steeds maar niet verschenen. Maar nu heb ik ze toch en het is mij thans een genoegzaam melding te maken, zij het dan, dat deze, wanneer de lezers van de Ster er kennis van nemen, inmiddels geschiedenis is geworden.

De oude kerkleden in de Nederlandse Zending zullen zich Zuster en Broeder Dijkma nog wel herinneren, d.w.z. zij, die in Gouda wonen of hebben gewoond.

Hier volgen enige gegevens omtrent het echtpaar Dijkma:

Philippus Dijkma, geboren 25 oktober 1888 te Rotterdam-Kralingseveer.

Lijsje Dijkma-Hofman, geboren 14 november 1890 te Waddinxveen, alwaar ook het huwelijk op de 12de september 1912 werd voltrokken. Zij woonden in Gouda, waar Broeder Dijkma een melkhandel dreef. De 15de juni 1949 emigreerden zij naar Salt Lake City, alwaar op de dag af precies 40 jaren later hun huwelijk voor tijd en eeuwigheid in de Tempel aldaar werd gesloten. Hun huwelijk werd gezegend met de geboorte van zes kinderen, van wie er drie in Nederland zijn en drie in Amerika. Broeder en Zuster Dijkma hebben in Salt Lake veel tempelwerk gedaan.

Wij wensen Broeder en Zuster Dijkma van harte geluk met hun gouden huwelijksfeest en voegen er de wens en de bede aan toe, dat zij nog vele jaren voor elkander en voor allen, die hun lief zijn, gespaard mogen blijven.

**Ook
in de
Gemeente
Antwerpen,
België
een
80-jarige**

Op 24 juli 1962 werd Zuster Maria Cornelis 80 jaar.

Op de avond van deze dag verrasten de Zusters van de Z.H.V. haar met een bezoek, hetgeen door haar zeer op prijs werd gesteld.

Ook waren de Districts-president en zijn vrouw, die de overzienster van de Z.H.V. in België is, aanwezig.

Zuster Coomans stelde de jarige de volgende vragen:

Vr: Wel Zuster Cornelis, hoe gevoelt u zich vandaag nu u 80 jaar geworden bent?

A : Gelijk gewoonlijk. Ik ga altijd bijtijds naar bed, sta vroeg op en eet goed.

Vr: Hoelang bent u nu lid van de Kerk?

A : 7 jaar.

Vr: Hoe heeft u het Evangelie gehoord?

A : Bij mijn dochters die lid zijn.

Vr: Heeft het Evangelie u gelukkiger gemaakt, en vindt u de Z.H.V. prettig?

A : Ja heel gelukkig, anders kwam ik niet altijd door weer en wind naar de Kerk, want ik ben een uur onderweg, en moet 2 trams hebben, hetzelfde geldt voor de Z.H.V.

Wij zijn heel dankbaar Zuster, voor uw getrouwheid, voor uw aanwezigheid in de vergaderingen elke zondag 2 maal, en voor uw trouwe bezoeken aan de Z.H.V.

Wij houden erg veel van u en bidden dat onze Hemelse Vader u mag zegenen met gezondheid en sterkte, en dat u nog lang uw plaats in de Gemeente Antwerpen in mag nemen.

Nadat de Zusters, die alle wat meegebracht hadden, en de Districts-president en zijn vrouw bedankt waren voor hun aanwezigheid, werd deze avond verder aangenaam doorgebracht met praten en zingen, en vond iedereen het jammer dat de avond om was.

Zuster Mary A. Coomans
Z.H.V. Overzienster.

GEBEURTENISSEN IN DE ZENDING

GEDOOPT IN VERSCHILLENDE PLAATSEN

APELDOORN

Storm, Christoffel Jan; 25 augustus 1962
Ten Hove, Gerrit Willem; 27 juli 1962

ARNHEM

Beumkes, Johanna; 27 juli 1962
Mallan, Karel; 29 juli 1962
Mathijssen, Marinus Jacobus Willebrorus; 7 augustus 1962
Mathijssen, Johannes; 7 augustus 1962

BRUSSEL

van Biuyten, Clement Silvain; 24 augustus 1962

EINDHOVEN

van Es, Klaas; 24 juli 1962

HILVERSUM

Sonderman, Wouter; 24 augustus 1962

GOUDA

van Lawick van Pabst, Ottyle; 31 juli 1962

GRONINGEN

Verboekend, Theresia Maria; 22 augustus 1962

HAARLEM

Fictoor, Everardus; 20 juli 1962
Fictoor, Wilhelmina Catharina; 20 juli 1962
van der Horst, Wilhelmina Anna; 20 juli 1962

LEEWARDEN

de Boer, Liesbeth Ina; 11 augustus 1962

ZEIST

Chu, Ting-Chiao; 16 augustus 1962

ZWOLLE

Bredewold, Asje Hermanus; 27 juli 1962

GEDOOPT IN DE HOLLANDSE RING

AMSTERDAM

van Dok, Meunis; 24 augustus 1962
Meijer-Koster, Johanna Gerredina; 17 augustus 1962

DELFT

Takens-Flentrop, Helen Bastina; 16 augustus 1962

DEN HAAG

Heins, Theodor Johannes; 23 augustus 1962
Letsch-Hilgersom, Elly Maria Wilhelmina; 23 augustus 1962
van de Graaf-Lemckert, Johanna Maria; 23 augustus 1962
van de Graaf, Robertus Johannes; 23 augustus 1962
van der Houven, Henderika; 23 augustus 1962
van der Kroft, Johannes Petrus Augustinus; 23 augustus 1962
van der Kroft, Adriana Geertruida; 2 augustus 1962
van der Kroft, Hildegonda; 2 augustus 1962
Zouterdijk-de Bode; Megcheline; 2 augustus 1962

ROTTERDAM

Kraaijeveld-Maeijer, Johanna Pietertje; 21 augustus 1962
van Leeuwen-Stam, Ellij Aaltje; 17 augustus 1962
Ypey, Elle; 21 augustus 1962

VERHOOGING EN ORDENING IN HET PRIESTERSCHAP

ALKMAAR

Pie, Dik; 16 augustus 1962 tot diaken
Pie, Fritz; 4 augustus 1962 tot diaken

ALMELO

Lepez, Jan; 29 juli 1962 tot leraar

ANTWERPEN

van Gogh, Martin Jean Marie; 17 juni 1962 tot diaken

ARNHEM

van Schouwenburg, Theo; 15 juli 1962 tot ouderling
Rentema, Frederik Berend Paulus; 22 juli 1962 tot priester

GENT

de Letter, Gustaaf Michel; 29 juli 1962 tot diaken
Delrue, Albert Julien; 29 juli 1962 tot diaken

ZEIST

Matla, Johan Christiaan; 29 april 1962 tot diaken
Matla, Johan Christiaan; 29 juli 1962 tot leraar

OVERLEDEN

Croese-Steegeman, Antje Wilhelmina; 3 juli 1962
Elings-Griffioen, Dirkje; 18 mei 1962
Jansen, Arend; 5 augustus 1962

INGEZEGEND

GENT

Delrue, Dina Henriette Josée; 5 augustus 1962

MECHELEN

Pardaen, Robert; 5 augustus 1962

OVERGEPLAATST

Linford, Richard; van Amsterdam naar Zeist
DeRyke, Robert; van Zeist naar Utrecht
MacKay, James; van Vlaardingen naar Utrecht
McDonald, Wayne; van Rotterdam naar hoofdkantoor
Sundin, David; van IJmuiden naar Gouda
Landward, Larry; van Amsterdam naar IJmuiden
Vlam, Alvin; van hoofdkantoor naar Rotterdam
Dalebout, Dennis; van Groningen naar Rotterdam
Slater, Kent; van Gouda naar Dordrecht
Rasmussen, Harris; van Rotterdam naar Vlaardingen
van der Wall, Robert; van Arnhem naar Groningen
van der Wel, Jim; van Dordrecht naar Arnhem
Gibbons, Larry; van Antwerpen naar Brussel
Clawson, Larry; van Brussel naar Antwerpen
Thorpe, Lear; van Amsterdam naar hoofdkantoor
Ross, Kenneth; van Schiedam naar Amsterdam
Oldham, Lyle Reed; van Amersfoort naar Schiedam
Weeks, Richard; van Amsterdam naar Amersfoort
McDonald, Wayne; van hoofdkantoor naar Amsterdam
Allred, Phillip; van Amsterdam naar Dordrecht
Grimes, Larry; van Amsterdam naar Leiden
Christensen, Dennis; van IJmuiden naar Amsterdam
Roberts, Steven; van Amsterdam naar IJmuiden
Knudson, Kent; van den Helder naar Leeuwarden
Fullmer, George; van Leeuwarden naar Rotterdam
Vlam, Alvin; van Rotterdam naar Den Helder
Taylor, Robert; van Amsterdam naar hoofdkantoor
Blodgett, Gary; van Den Haag naar hoofdkantoor
Petty, Neil; van Den Haag naar Amsterdam
Nelson, Jerald; van Dordrecht naar Den Haag
Packer, Lyle; van Antwerpen naar Den Haag
Allred, Phillip; van Dordrecht naar Antwerpen
Goff, Gary; van Amsterdam naar Rotterdam
Kranendonk, Donald; van Arnhem naar Amsterdam
Dugger, James; van Rotterdam naar Arnhem
Pontius, David; van Zaandam naar Arnhem
Mooy, Gerrie; van Arnhem naar Zaandam
Hillyard, Lyle; van Antwerpen naar Amsterdam
Buma, Grant; van Den Haag naar Antwerpen
Niederhauser, Terry; van Oostende naar Gent
Alder, Arlo; van Dordrecht naar Gent
Rigby, Spencer; van Deventer naar Amsterdam
Stevenson, David; van zendingsschool naar Amsterdam
Dugger, Jim; van Arnhem naar Den Haag
Dallinga, Dennis; van zendingsschool naar Den Haag
Allred, Phillip; van Antwerpen naar Brussel
Mauerman, David; van Hilversum naar Antwerpen
Elzinga, Michael; van Tilburg naar Oostende
Visser, Ralph; van Leiden naar Dordrecht
Baddley, William; van Hengelo naar Dordrecht
van Leeuwen, Carl; van Groningen naar Arnhem
Taylor, Robert; van hoofdkantoor naar Den Haag
Liljenquist, Blaine; van zendingsschool naar Dordrecht
Eager, Arthus; van zendingsschool naar Leiden

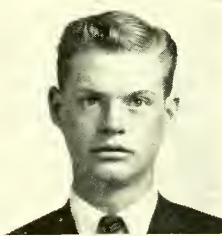
de Hart, Graig; van zendingsschool naar Deventer
Pace, John; van Gouda naar Brussel
Jones, John; van zendingsschool naar Gouda
Stephens, Gary; van zendingsschool naar Groningen
Jeppsen, Bryce; van zendingsschool naar Hilversum
Johnson, Ferron; van Tilburg naar Hengelo
Westerbroek, Keith; van Alkmaar naar Tilburg
Haycock, Robert; van zendingsschool naar Tilburg
Barker, Paul; van Apeldoorn naar Zaandam
de Hart, Wilford; van Amsterdam naar Apeldoorn
Tesch, Larry; van Amsterdam naar Nijmegen
Richins, Jay; van Nijmegen naar Amsterdam
Mooy, Gerrie; van Zaandam naar Amsterdam
Funk, Randall; van zendingsschool naar Alkmaar
Brague, James; van IJmuiden naar Utrecht
Felix, Earl; van Utrecht naar IJmuiden
Frier, Walter; van Amsterdam naar hoofdkantoor
Blodgett, Gary; van hoofdkantoor naar Amsterdam

AANGEKOMEN

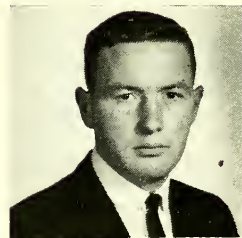
Dallinga, Dennis Lee; van Ogden, Utah
de Hart, Craig Carson; van Provo, Utah
Eagar, Arthur Lloyd; van Eagar, Arizona
Funk, Randall K.; van Logan, Utah
Haycock, Robert Paul; van Calgary, Alberta
Herman, Bryce; van Brigham, Utah
Jones, John Lewis; van Hammett, Idaho
Liljenquist, Blaine Lee; van Arlington, Virginia
Stephen, Gary Roy; van Eau Gallie 7, Florida
Stevenson, David Mac; van Ogden, Utah

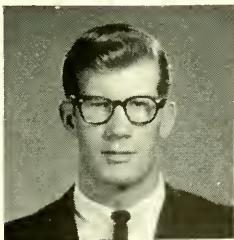
Dennis L. Dallinga

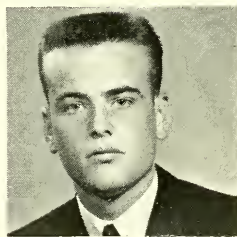
Craig C. de Hart

Arthur L. Eagar

Randall K. Funk

Robert P. Haycock

Bryce Herman

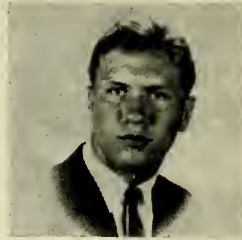
John L. Jones

Blaine L. Liljenquist

Gary R. Stephens

David M. Stevenson

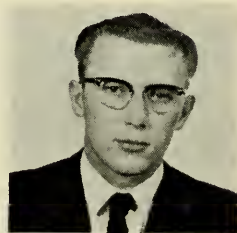
VERTROKKEN

Chatterton, Norman Jerry; aangekomen 16 maart 1960 vertrokken 30 aug. 1962.
Werkzaam geweest: Amsterdam, Groningen, Breda, Apeldoorn, Utrecht,
den Helder, Eindhoven, Haarlem, reizende zendeling.

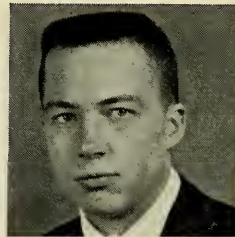
Elzinga, Charles Dennis; aangekomen 16 februari 1960 vertrokken 16 augustus 1962.
Werkzaam geweest: Utrecht, Gent, Almelo, hoofdkantoor, tweede
raadgever.

Koldewijn, Donald Backman; aangekomen 16 februari 1960 vertrokken 16 aug. 1962.
Werkzaam geweest: den Haag, Arnhem, IJmuiden, Vlaardingen, Velsen,
Amsterdam, Tilburg, Breda, Assen, Leiden.

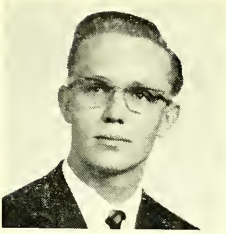
Von Niederhauser, Richard Scott; aangekomen 16 februari 1960 vertrokken 16
augustus 1962.
Werkzaam geweest: Leiden, Schiedam, Amsterdam, Nijmegen, Gent,
Den Haag, Utrecht, Hengelo, Dordrecht.

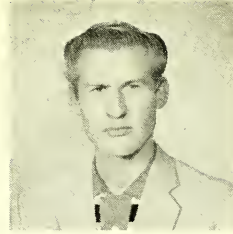
Norman J. Chatterton

Charles D. Elzinga

Donald B. Koldewijn

R. S. Von Niederhauser

Zaaier in der tijden voren;

Wat gij zaait, gaat niet verloren,

Vruchten draagt het, vroeg of laat,

Kies dan zaaier goed voor kwaad.

Advertentie

Gevraagd een echtpaar zonder kinderen, genegen de woning, tegen het Kerkgebouw Rotterdam Noord aangebouwd, te betrekken en de zorg daarvoor en nog nader te omschrijven verplichtingen op zich te nemen. Voor de nodige inlichtingen zich te wenden tot Bisschop Ch. D. Sigmond, Voorschoterlaan 106, Rotterdam.

over het goedpraten van onze fouten

door *Richard L. Evans, lid van de Raad der Twaalven*

Er is een gezegde van Thomas à Kempis, dat op veel voorkomende fout van het wijzen op de gebreken van anderen betrekking heeft, waarmede wij onze eigen fouten trachten goed te praten. Hij zegt: „Wat gaat het u aan, als iemand zus of zo is. U behoeft zich niet voor anderen te verantwoorden, maar voor uzelf”.

Er bestaan alom de neiging om te doen wat anderen doen, te luisteren naar wat anderen zeggen, om toch vooral maar gemoedsrust te putten, ondanks onze zwakheden, uit die van anderen. Wij zijn gauw geneigd te zeggen „hij deed het, of iemand anders deed het, dus mogen wij het ook doen. „Waar het zaken als oneerlijkheid, onzedelijkheid of bedriegerij betreft, willen wij ons graag rechtvaardigen door te wijzen op de daden van anderen. Wat iemand anders of iedereen doet, kan goed of verkeerd zijn. Maar om een slecht voorbeeld na te volgen is nooit goed, onverschillig door hoe velen dat voorbeeld wordt gegeven. Het grote aantal deelnemers aan het slechte maakt dat slechte niet tot goed. De grootte van het aantal bedriegers maakt bedrog niet eerlijk.

Over dat verdelen van de verantwoordelijkheid door de menigvuldigheid van het aantal dragers, zegt Kipling: „Voor de zonde, die zij twee aan twee begaan, moeten zij een voor een boeten”. Wij allen oefenen op anderen invloed uit en iemand die iets doet, wat hij beter na kan laten, maakt het voor anderen gemakkelijker om ook te doen, wat zij beter niet kunnen doen. In plaats van anderen op een verkeerde weg te volgen, kunnen we beter hen in de juiste richting leiden. Het is onze plicht de dingen te bezien zoals ze zijn; wat betreft hun overeenstemming met de geboden, wat betreft hun waarde en eerlijkheid en dan onszelf te bezien en het goede te aanvaarden en voor onszelf te beslissen. En wat wij in onze kortzichtigheid niet kunnen zien, is het feit, dat de oordelen van onze Vader in de hemel rechtvaardig zullen zijn, dat Hij ons niet zal oordelen naar wat anderen doen, dat wij niet meer of minder zullen ontvangen dan wij verdienen, dat niemand datgene zal worden onthouden, waar hij recht op heeft. Wij zullen er dus goed aan doen goede voorbeelden te volgen en niet de slechte, of onszelf niet te rechtvaardigen door op de handelingen van anderen te wijzen. „Voor de zonde, die zij twee aan twee begaan, moeten zij een voor een boeten”.

„Wat gaat het u aan, als iemand zus of zo is, of een ander dit of dat zegt? Gij moet alleen voor uzelf verantwoording afleggen, niet voor anderen”.